

نبی‌اله عشقی‌ثانی
فعال اجتماعی

برخی اخبار، گزارش‌ها و مطالبی که بعضاً در رسانه‌ها منتشر میشود یا در محافل اجتماعی به نوعی بازگو میشود نشانه‌ای از آن است که در مناطقی از کشور شاهد وقوع خشونت خانوادگی حتی قتل بستگان نزدیک به عنوان مجازات فرد خاطی به خصوص در برخی از مناطق محرومتر مواجه هستیم و در توضیحات و تحلیل‌هایی که ارائه میشود در مورد چند و چون و چگونگی وقوع و علت بروز آن پرسش‌ها و اظهارنظرهایی مطرح میشود که ضرورت دارد اهل تحقیق و مطالعه هر یک در حد اطلاعات و وسع و توانشان و تجربه‌ای که دارند با توجه به حساسیت‌هایی که در این رابطه وجود دارد با هدف اطلاع‌رسانی و تنویر افکار عمومی ورود پیدا کنند و بدون آنکه جوی در سطح جامعه ایجاد شود در باز تاباندن حقیقت در حد میسورات گامی درخور بردارند و نقشی ادا کنند با امید به آنکه مجموعه این نوع مطالب بتواند قبح این نوع مجازات و انتقام‌گیری‌های کور را نشان دهد و به کسانی که از روی احساسات، ناآگاهی، اطلاعات غلط و احساس وظیفه و تکلیف میکنند تا برای مجازات فرد خاطی که معمولاً از جامعه زنان مرتبط با خودشان هستند که رفتاری خلاف موازین شرع، اخلاق و سنت‌های قومی و خانوادگی از خود نشان داده و به گفته‌ای آبروی خانواده‌های را خدشه دار کرده‌اند دست به مجازات و تنبیه و حتی قتل ناموسی بزنند و تصور میکنند که فرهنگ قومی این حق و مسئولیت را به آنان محول کرده است. باید به طریقی آگاهی و آموزه‌های لازم به جامعه ارائه شود تا این افراد دریابند اگر هم مطلع شوند احتمالاً چنان رفتار ناپسندی واقع شده در مقابل آن، چه اقدام بازدارنده‌ای قابل دفاع و پسندیده است. در اینکه در فرهنگ قومی و قبیله‌ای مناطقی هم تصوراتی از برخی مجوزهای خشونت‌آمیز احساس شود این وظیفه اهل فرهنگ و اندیشه است تا با انجام تحقیق و تفحص در ابعاد مختلف موضوع راهکارهایی قانونمند و مناسب شرایط کشور و حتی منطقه ارائه گردد. البته ضرورت دارد به داده‌های مذهبی موجود هم مراجعه شود و با مشورت با خبرگان آن موضوع و اندیشمندان مرتبط راه‌های برون رفت از این چالش که زیبنده جامعه ما نیست ارائه شود و به طریق مقتضی اطلاع‌رسانی شود تا راه برون رفت از آن به دست آید. سپس تبلیغ شود تا فرهنگسازی مناسب انجام پذیرد و برای جلوگیری و برخورد با

رفتارهای هنجارشکن اقدامی درخور و قابل قبول انجام شود، تبلیغ گردد و به شکل صحیح اطلاع رسانی شود تا هم جلو رفتارهای زشت و ناپسند و خلاف عفت عمومی گرفته شود و پیشگیری گردد و هم از طریق تربیت صحیح، اطلاع رسانی مناسب و فرهنگسازی رفتارهای پسندیده جانشین تخلفات مشمئز کننده شود. بدیهی است که فهم درست از موضوعی که بیان شد چندان هم آسان و در دسترس نیست بلکه نیازمند بررسی های همه جانبه و عمق نگر از سوی فرهیختگان، جامعه شناسان و به خصوص محققین مطالعات مذهبی و قوم شناسی است و بعد از آن وضع قوانین و مقررات لازم از سوی قانونگذار باید مورد عنایت و توجه قرار گیرد.

